

دار الفنون

حقوق فائز و لیترا مجبور

مقوق ، اقتصادیات

ایکی آیمه بر نشر الرنور

مندرجات

قسم حقوق :

تشکیلات اساسیه قانونه منافی احکامی احتوا ایدن قوانین حقنده قضائی مراقبه مسئله سی مدحت
یکی تورکیا حقوق مدنی سی تدقیقاتنه مدخل صاوزه رهال (مترجلی) دانش سعید ، صدیق سامی
مدنی وجیهه لرده اخلاق قاعده سی عبدالحق کمال

قسم اقتصادی :

استقراض و دیون عمومیه عینی زاده حسن تحسین

یکی نور کیا حقوق مدنی سی تدقیقانه مدخل

استانپول دارالفنوننده بر دفتر موسیر زور زاده هال طرفندره دبیلون قونفراسلر
(۲ کانون مانی ۹۲۶)

۴

حقوق خصوصیه ده حسن نیت

اسویجره قانون مدنیسنک تشکیل ابتدیکی آبدہ حقوقیه بی تحریردن اول، بوکا مأمور اولان بویوک عالم اوزن اوپر Eugène Huber کثرتردد دوره سی کچریدیکی ظن ایدیورم. بالطبع انسانلرک نهایتسز شیطنتنی نظر دقه آلهرق اک قطعی اک منطقی بر صورتده افاده ایدیلش منلرک بیلہ، مطلق بر فکر عدل و حقانیتله تطبیق و تفسیر ایدیلدکاری تقدیرده بوکا قارشى مقاومت ایدہ میہ جکلرینی قبول ایتک مجبوریتندہ قالمشدر. بو سبیلہ درک، قانونک دها باشلانغیجندہ حقلرک استعمالیلہ بورجلرک ایفاسنی حسن نیت قواعدینک تحت حمایہ سنہ وضع ایتشدر.

اسویجره و تورک قانون مدنیلرینک ۲ نجی ماده سی « هرکس، حقلرینی استعمالده و وجیہ لرینی ایفاده حسن نیت قاعده لرینہ رعایتله مکلفدر. » واشبو ایکی قانونک ۳ نجی ماده سی: « برحقک دوغومی ایچون قانوناً حسن نیت شرط قیلنسان حاللرده اصل اولان اونک وجودیدر. آنجق، ایجاب حالہ کوره کندیسندن بکلہنن اهتمامی صرف ایتمین کیمسه حسن نیت اداسنده بولنہ ماز. » دییور.

ذاتاً بواساسلر، اوزون برعنتہ حقوقیه نک افاده سندن باشقه برشی دکلدر. بونلره روما حقوقندہ بیلہ تصادف ایدیلیر. روماده، فوق العاده شکپرست اولان و droit strict دعوالرینہ سبیت و برن actions stricti jutis اسکی حقوق مدنیہ یه مستند دعوالرله؛ droit strict ک شدتی تخفیف ایتک غایه سنی تعقیب ایدن و پرہ توردنیلن روماحا کمی طرفندن

بخش اولان دعوالر یکدیگرندن پک بارز بر صورتده تفریق ایدیلیدی . بوایکنجی قسم دعوالر، اساسی حقانیت تشکیل ایدن و بحق حسن نیت دعوالری *Actiones bonae fidei* اسمنی طاشییان ویره تور طرفندن بخش ایدیلان دعوالردر . ایشته *droit strict* ایله حقانیت آره سنده کی اشبو ضدیتدن حسن نیت قاعدۀ حقوقیه سی میدانہ جیقدی . *droit strict* مستند دعوالرده، حاکمک وظیفه سی حقوق موضوعه احکامندن استعانه ایده بیلن طرفی حمایه ایتمکدن عبارت ایدی ؛ بالعکس پره تور حقوقه مستند دعوالرده وظیفه سی بالکیز بوندن عبارت اولیوب حیثیت و اعتباره مخالف اولان احکامی نظر اعتباره آلامق شرطیله طرفینک یکدیگرینه قارشی وقوع بولان تعهداتنک اهمیتنی تمامیله تعین ایچون بالجمله احوالی نظر دقتہ آملقله مکلف ایدی . پره تور ، برحیله و دیسیسه و یاخود ساده جه غیر مستقیانه بر معامله نتیجه سی مغدور اولان طرفه حقیقی بر منفعتہ مستند اولیان و یاخود حمایه سی منافع مشروعه یی متضرر ایده جک اولان طلبلری حکمسنز براقق مقصدیله حیلہ نك موجودیتندن دولایی عمومی بر دفع بخش ایدیدی . *exemptio doli generalis* بالخاصه ، تقاص *Compensation* مؤسسہ سی بولدن روما حقوقه داخل اولدی . بیلدیکیکیز وجهله تقاص ، بر آلاجقلی طرفندن بورجلی به وقوع بولان طلبک عین بورجلینک عین آلاجقلی نزدنده وقت تأدیہ سی حلول ایتیش اولان بر آلاجقی موجود اولسندن ناشی حکمسنز قالمسندن عبارتدر ؛ هرابیکی آلاجق داها آزا اولان آلاجق مقدارینه بالغ اولنجه به قدر ابطال اولونور . پره تور ، اعاده سی در حال طلب ایتک حقیق حائر اولان بر بورجلیدن بر مبلغک تأدیہ سی ایسته مکده حقیقی بر سؤ نیت ، برحیله اولدیغنی نظر دقتہ آلارق *droit strict* . مستندآ عین زمانده کندی آلاجقلیسنک آلاجقلیسی اولان بر بورجلی علیهنه وقوع بولان طلبی رد ایتشد .

عصر حاضر حقوقی، *droit strict* دعوالریله حسن نیت دعوالری آره سنده کی اشبو فرقی قبول ایتمز . *droit strict* دعوالری بوسبوتون زائل اولمشدر . پولیچه کی شکل نقطه نظرندن پک صیقی شرائطه تابع اولان مناسبات حقوقیه ده بیله ، حاکم ، کندیسنه عرض اولنان دعوانک احوال و شرائطنه توافق ایده جک صورتده قانونی تطبیق ایتمکله مکلفدر [۱] آرتق عصر حاضر حقوقنده بالکیز حسن نیتہ مستند دعوالر واردر .

[۱] Reichel : Kommentar zum Schweizeris zivilgesetzbuch. Einleitug p: 9.

بناءً علیہ حسن نیت مسئلہ سنہ ویریلن بو بویوک اہمیت آ کلا شیلیر۔ اسویچرہ حقوق،
 یوفکری قبول ایتک صورتیلہ تکامل حقوقینک عمومی برتایلنی توصیف ایتکدن باشقہ
 برشی یا پمادی۔ مع مافیہ اشو تمالہ دیگر قانونلر دہ بولنمان عمومی بر اہمیت ویردی،
 بونظریاتک بالخاصہ الک مؤثر رولی ایفا اینہ مکلف اولدینی وجائب حقوقندہ وظیفہ سی
 مہمدر۔ فرانسز حقوقندہ وضعیت عیودر۔ فرانسیہ قانون مدینسنک ۱۱۴۳ نجی
 مادہ سی دیورک: «قانونہ موافق بر صورتدہ عقد اولان معاوہلر، بونی تنظیم ایدنلر
 ایچون قانون حکمندہ در... بو معاوہلر احکامنک حسن نیت قواعدی موجبہ اجراسی
 لازم کلیر۔» آلمان واضع قانونی طرفدن حسن نیتہ عینی معنا ویرلشد۔ آلمان قانون
 مدینسنک ۱۵۷ نجی مادہ سی دیورک: «معاوہ ناملر، حسن نیت وعادات تجاریہ نک استلزام
 ایتدیکی شکلدہ تفسیر ایدلملیدر۔» ہر ایک قانون دہ، حسن نیت نظریہ سی آنجق معاوہلات
 ساحہ سنہ حصر ایتشد۔ مع مافیہ بوملکستلر دہ تطبیقات ساحہ سنہ، اجتہاد محاکم دہا پک
 جوق ایلری کیتشد۔ اسویچرہ واضع قانونی ایسہ، حسن نیتہ حرمت قاعدہ سنہ دوغربدن
 دوغری بہ الک واسع معنای ویرمکی دہا فائدہ لی بولمش و بالجلہ حقوق خصوصینک،
 بوقاعدہ دن استفادہ ایدہ بیلیمسی تأمین ایدہ جک اولان بر وسعت ویرمشد۔ بوندن باشقہ
 بالذات واضع قانونک بوقاعدہ ی تطبیق ایتدیکی محاکم پک چوقدر: نشان بوزولدینی
 تقدیردہ تقصیری اولان طرف، دیگر طرفہ، حسن نیت ونکاحک اجرا اولنہ جنی
 قاعقی ایلہ اختیار ایتدیکی مصارفی ویرمکہ مجبوردر۔ (ا. ق. م. مادہ: ۹۷، ت. ق. م.
 مادہ: ۸۴)، اولی ایکن یئہ اولہ نن برکیمسہ نک بواولنہ سنہ بطلان حکمی وی لمہ دن
 اول، اولکی اولنہ زائل اولمش اولور ویکي اولنہ دہ دیگر طرف «حسن نیت» صاحبی
 بولونور ایسہ طلالہ حکم اولنہ ماز (ا. ق. م. مادہ: ۱۲۲، ت. ق. م. مادہ: ۱۱۴)
 اولی قادینک اوجنجی شخصلرہ اولان مناسبانندہ حسن نیتہ ویریلن اہمیتدن ایلریدہ بحث
 ایدہ جکز؛ زوج، زوجہ سندن تمثیل صلاحیتی نزع ویاخود برایش ویاصنعتلہ اشتغالدن منع
 ایتدیکی تقدیردہ اعلان ایدلمکچہ اشو منع ونزع کیفیتلری «حسن نیت صاحبی اوجنجی
 شخصلرہ قارشی حکم افادہ ایتمز۔ (ا. ق. م. مادہ: ۱۶۴ و ۱۶۷، ت. ق. م. مادہ: ۱۵۶ و
 ۱۵۹)؛ زوج و زوجہ ماللرینک ادارہ سی حقندہ کی اصوللر دہ (ا. ق. م. مادہ: ۱۹۸ فقرہ:
 ۲، ت. ق. م. طی ایدلشد)؛ آنا بابانک، چوجقلرینک ماللری اوزرنندہ کی استفادہ حقلرندہ
 (ا. ق. م. مادہ: ۳۰۰، ت. ق. م. مادہ: ۲۸۸)؛ حسن نیت صاحبی اوجنجی شخصلرہ قارشی

مدیر لرك صلاحیتده (ا. ق. م. ماده : ۳۴۱ ، ت. ق. م. ماده : ۳۲۸)؛ اختیاری مجرده
 (ا. ق. م. ماده : ۳۷۵ ، ت. ق. م. ماده : ۳۶۰)؛ وصینده تنقیص دعواسنده (ا. ق. م.
 ماده : ۵۲۸ ، ت. ق. م. ماده : ۵۰۸)؛ غائبلیکنه حکم اعطا ایدیلش بر کیمسه‌یه عائد
 میراث کیری ویریلیسی لازم کلن احوالده (ا. ق. م. ماده : ۵۴۷ ، ت. ق. م. ماده :
 ۵۲۷)؛ میراثچیلر طرفدن رد حالنده متوفاتک بورجلی حقنده کی مسئولیت (ا. ق. م.
 ماده : ۵۷۹ ، ت. ق. م. ماده : ۵۵۸)؛ میراث سببی ایله استحقاق دعواسنک مرور زمانده،
 مدتله ذی الیدک حسن نیت و یا سؤنیت صاحبی اولسنه نظراً تبدل ایدر (ا. ق. م. ماده :
 ۶۰۰ ، ت. ق. م. ماده : ۵۷۹) ، منقول و غیر منقولاتده اکتسابی مرور زمانده (ا. ق. م.
 ماده : ۷۲۸ ، ۶۶۱ ، ۶۶۲ ، ت. ق. م. ماده : ۷۰۱ ، ۶۳۸ و ۶۳۹)؛ ده‌ها بر چوق
 مثالره تصادف ایدیلیر : بر کیمسه باشقاسنک عرصه‌سی اوزرینه بنایا پارسه، حسن نیت صاحبی
 طرف ، عرصه‌نک ملکیتک لوازم صاحبه و یا خوه محق و بر تضمینات مقابلنده کنديسنه
 ویریلیسی ایستیه بیلیر . (ا. ق. م. ماده : ۶۷۳ و ۶۷۴ ، ت. ق. م. ماده : ۶۵۰ و ۶۵۱)؛
 حسن نیت ، صاحبی اولمدینی حالده بر مالی تملک ایدن بر کیمسه‌دن بر منقول اکتساب
 ایدلدیکی احوال (ا. ق. م. ماده : ۷۱۴ ، ت. ق. م. ماده : ۶۸۷) ایله حقوقی تغیر
 (ا. ق. م. ماده : ۷۲۶ ، ت. ق. م. ماده : ۶۹۹) حاللرنده بر رول ایفا ایدر؛ بر ارتفاق حقنک
 شمولی اوزون مدتدن بری نزاعسز و «حسن نیتله» نه طرزده استعمال ایدلمکده ایسه اوکا
 کوره تعیین اولنه بیلیر (ا. ق. م. ماده : ۷۳۸ ، ت. ق. م. ماده : ۷۱۱) . غیر منقولاته تعلق
 ایدن حق لرك اوچنچي شخصلره قارشى حکم افاده ایده بیللمه لرینی بر قیده متوقف قیلان طابو
 سجللرینه متدائر احکامک دار حدودی داخاندیه بیله حسن نیت قاعده‌سی نظر اعتباره آلمشدر؛
 بوقیلادن اولمق اوزره بر ایپوتکللی بورج و یا ایراد سندی اکتساب ایدن کیمسه سجلنه
 وقوع بولان قیددن آنجق حسن نیت صاحبی اولدینی تقدیردن استفاده ایده بیلیر .
 (ا. ق. م. ماده : ۸۶۵ ، ۸۶۶ ، ۸۶۷ و ۸۷۴ ، ت. ق. م. ماده : ۸۳۴ ، ۸۳۵ ، ۸۳۶ و ۸۴۳)؛
 صورت عمومیه‌ده ، اسویچره قانون مدیسنک ۹۷۳ و ۹۷۴ و تورک قانون
 مدیسنک ۹۳۱ و ۹۳۳ نجی ماده‌لری طابو سجلنده کی قیده حسن نیتله استناد ایدن کیمسه‌ی
 حمایه ایدر . کذا بر شیئی حسن نیتله رهن اوله‌رق قبول ایدن آلا جقلى ، اوشیئه رهن
 مالک بولماسه‌ده رهن و حبس حق لرینی اکتساب ایدر (ا. ق. م. ماده : ۸۸۴ و ۸۹۵ ،

ت.ق.م. ماده ۸۵۳ و ۸۶۴)؛ ذی الیدلک ساحه سنده، کرک حسن نیتله بر مالی اکتساب ایدن ایکی کیمسه تک متقابل حق لری نک تعینده (ا.ق.م. ماده : ۹۲۵ ، ت.ق.م. ماده : ۸۹۳) ، کرک ذی الیدلک حالده ملکیت قرینه سی حمایه ده (ا.ق.م. ماده : ۹۳۱ ، ت.ق.م. ماده : ۸۹۹) ، و بالخاصه بر شیک مالیکدن غیریسی طرفندن اکتسابیه ت.ق.م. ماده : ۹۴۰ ، ث.ق.م. ماده : ۹۰۱ الی قارشی استحقاق مسائلده (ا.ق.م. ماده : ۹۳۳ الی ۹۴۰ ، ت.ق.م. ماده : ۹۰۱ الی ۹۰۸) حسن نیت بویوک بر رول ایفا ایدر. بورجلر حقوقده ، اسویچره وتورک واضع قانونلری آلاچک تملیکنده ، تملک ایدن طرفک حقوقاً شایان ترجیح بر ادعای بولماسنه رغماً تملیک ایدن طرفه حسن نیتله تأدیاته بولان بورجلی نی حمایه ایتشدیر ؛ شرکتر حقوقده بولرک بر چوق تطبیقاتی موجودر. فقط تجارت شرکترلرینک وضعیتی تنظیم خصوصنده تورک حقوقی اسویچره حقوقدن ملهم اولدیغی جهتله بوخصوصده اصرار ایتیه جکم. بالعکس اسویچره اصطلاحانده ملکترلر آراسنده کی اختلاف قوانین حادثاته قابل تطبیق اولان حقوق خصوصیه دول قاعده لرندن تفریق قصدیه *droit intertemporel* تعیریه افاده اولان واسکی نهج حقوقیدن یکیسنه استحاله دورینی تنظیم ایدن یعنی مختلف زمانلر احکام حقوقیه سی بینده کی اختلافاتی حل ایلین بوتون حقوق ده تماماً حسن نیت قاعده لرینه استناد ایدر. اسکی قانون موقع مرعیتده اولدیغی زمان اکتساب ایدیش اولان حق لره حرمت ایتک لازم کلیر ، فقط اوچنچی شخص لرک حقوقده رعایت ایتک ایجاب ایدر. بوسیدن ناشی مثلاً اسویچره قانون مدینسک صوک فصلنک ۲۲ نجی ماده سیله قانون مدینک موقع مرعیته وضعه متعلق تورک قانوننک ۲۱ نجی ماده سی قانون مدینک مرعیتندن اول مؤسس غیر منقوله متعلق ارتفاق حق لری ، غیر منقول سجلارینک تشکیلندن صو کرا تسجیل ایتدیر یلمش اولسه لر دخی باقی قایلر لرسده مذکور حق لرک حسن نیت صاحبی اوچنچی شخص لره در میان ایدیه بیلمه لری تسجیل لری تاریخندن اعتباراً ممکن اوله بیله جک فی تصریح ایتشدیر ؛ کذا ، صورت عمومیه ده اسکی حقوقک موقع مرعیتده اولدیغی زمان تأسس ایتش اولان بالجله عینی دقودده ده وضعیت عنیدر. (ا.ق.م. صوک فصل ، ماده : ۴۴ ، قانون مدینک موقع مرعیته وضعه متعلق تورک قانونی ماده : ۳۸ ؛ کذا ا.ق.م. صوک فصل ماده : ۴۸ ، طی ایدلشدیر) .

کورولبورکه ، اسویچره وتورک واضع قانونلری طرفندن حسن نیت عطف اولنان

اہمیت عظیمدر؛ ہر زمان، حقوق موضوعہ حکملری بوندن بحث ایدر۔ بناءً علیہ حسن نیتک معنای حقوقیسی تثبیت ایتک ایجاب ایدر۔ حقوق لسانی معتاد لسان دکلدرد۔ بالطبع معتاد لساندہ حسن نیتک معناسی بیلیمک ایچون اوزون دوشونجہلرہ محل یوقدر۔ فقط لسان حقوقیدہ وضعیت بسبتون باشقہدر۔ واضح قانون حسن نیتہ فوق العادہ مهم نتائج ربط ایتشدرد؛ بعضاً بر غیر منقولہ متدائر بر سبیک الفا ویا معتبر عدایدلمسی وبر اولئمہ نک کذا طائفا ویا فسحی موضوع بحث اولہ بیلیر۔ اشخاصک ثروت واعتیادلری حسن نیت قاعدہ سنک تثبیت ایدیلہ سیلہ دوغربدن دوغری یہ علاقہدار اولدینی کی بومسئلہ یی سطحی بر تدقیق وتعریف ایله حل ایتکدہ دوغری وممکن دکلدرد۔ آلمانیدہ ۱۸۶۰ سنہ سندن ۱۸۷۰ سنہ قدر دوام ایدن کورواتولو بر دعوی تدقیق اولنورسہ بوداعامزک دوغری اولدینی آکلاشایر بیوک بر شہرت اکتساب ایتمش اولان بودعوی تاریخ حقوقدہ غولملکن Gollmenwglin عائد غیر منقولات دعواسی نامیلہ یاد ایدلمکدہدر۔ بودعوادہ طرفندن برینک حسن نیتی تقدیر ایتک موضوع بحث ایدی۔ بو خصوصہ بر موفقیت الدہ ایدہ بیلیمک ایچون اوتررہن حقوق فاکولتہ لرندن آلیسیلہ استشارہ وبیوک آلمان رومانیسٹلرندن اولان ووچہر Wachter وبرون Bruns ندن بو خصوصہ متدائر بر راپور استحصال ایتک ایجاب ایتدی۔ ذاتاً حسن نیتی تثبیت وتقديری خصوصہ بالجلہ شہلری بر طرف ایتک ایچون نظریات عمومیہ یوقاریدہ ذکر ایتدی کمز مساعیدن پک چوق مستفید اولمشدر۔

اسویچرہ وتورک قانون مدنیلرندہ حسن نیت تعبیری تعریف ایدلمدیکی کی ہر زمان عینی معنای افادہ ایتمز۔ کیفیت ۲ و ۳ نجی مادہ لرندہ عین تعبیراتی استعمال ایتہ مش اولان اسویچرہ قانون مدینسک آلمانجہ متندن واضح بر صورتدہ آکلاشایر۔

«ہرکس، حق لری استعمالدہ ووجیہ لری افادہ حسن نیت قاعدہ لرینہ ربطیلہ مکلفدر» صورتندہ محررایکنجی مادہ نک آلمانجہ متندہ «Treu und Glauben» تعبیرلری استعمال ایدلمکدہدر کہ عیناً ترجمہ ایدیلیرسہ صداقت وامنیت *fidélité et foi* دیمکدر۔ و «بر حقک دوعومی ویا حکم افادہ ایدہ بیلیمسی ایچون قانوناً حسن نیت شرط فلان حالدرہ اصل اولان، اونک وجودیدر۔ آنجق، ایجاب خالہ کورہ کنڈیسندن بکله ن اہتمامی صرف ایتہ یں کیمسہ حسن نیت ادعا سندن بولنہ ماز، صورتندہ محرر ۳ نجی مادہ نک آلمانجہ متندہ «Gute Glauben» تعبیری استعمال ایدلمشدر کہ فرانسیزچہ متندہ استعمال ایدلمش اولان تعبیرہ تطابق ایتکدہدر۔

حالبوکه اسویچره قانون مدینسنک فرانسجه متنده هر ایکی تعبیرینه حسن نیت تعبیری استعمال ایدلشدیر؛ حقیقده بویکی تعبیر معادل دکلدرلر؛ فرانسز اسانی بو خصوصده نك بر تعبیر مالکدر؛ فقط بونلر یکدیگرندن جرئی فرقلره دکل پك بارز بر صورتده آریلیر. بو تعبیرلردن بری آفاقی و دیگری انفسی بر معنا افاده ایدر. بوجهقی ایضاح ایدم: قانون مدینک ۲ نجی ماده سنده موضوع بحث اولان حسن نیت، اسویچره قانوننک محرری طرفدن بالذات قلمه آلمان آلمانجه متنده کی «Treu und Glauben» تعبیری، که بوندن سوکرا اشبو تعبیری - آفاقی حسن نیت - تعبیریه افاده ایدم جگم، بر درجهیه قدر فرانسجه «استقامت» Correction، تعبیرینه تقابل ایدر؛ ۲ نجی ماده شو صورتله تحریر اولنه بیایر: «هر کس، حق لری استعمالده و وجیه لری ایفاده استقامت دائره سنده حرکت ایتمکه مکلفدر». اشبو ماده ده واضع قانون، هر حق صاحبی حسن نیت قاعده لرندن ملهم اولغه مجبور ایدم جگ اخلاق قاعده لری وضعی آرزو ایتممش فقط ساده جه معاملات حقوقیه ده طرفینک حق لری و وجیه لری استقامت دائره سنده ایفا و استعمال ایتمش اولملری ایچون بعض عادتله رعایت ایتملری ایجاب ایتدیکنی اشارت ایتک ایسته مشدر. قانون مدینک ایکنجی ماده سی معاملات حقوقیه نك ماهیتنه نظراً تحول ایدن و طرفینک رعایت ایتملری ایجاب ایدن بعض قاعده لرك موجودیتی فرض ایتمشدر. بوقاعده لر آفاقی بر ماهیت عرض ایدر و طرفینک اراده لری خارجده ده موجود و بونلرك بولندقلری حال و وضعیتلردن متحصل و کندیلرینی عرف و عادات تجاریهیه موافق بر طرزده حرکت ایتمکه مجبور براقان بر طاقم قاعده لردر.

اسویچره قانون مدینسنک اوچنجی ماده سنده تصریح ایدیان انفسی حسن نیته کلنجه بو، رعایتی بوتون اشخاص ایچون مجبوری اولان عمومی بر اخلاق اساسیدر. بواساس اشخاصک معاملات حقوقیه سنک تملی تشکیل ایدر و حق لری نك تولدینک شرط اساسیدر. بر کیسه ۳ نجی مادهیه توفیقاً حسن نیت صاحبی اولدینی حالده ابکنجی مادهیه توفیقاً آفاقی بر صورتده حسن نیت دائره سنده حرکت ایدم بیلیر. اسویچره قانون مدینسی شارحلرندن [۱] و برن دارالفنونی پروفسورلردن متوفا کومور Gmür نك کتابنده پك کوزل بر صورتده ایضاح ایتدیکی وجهله بر کیسه انفسی بر صورتده سؤیت صاحبی اولدینی

حالدہ آفاق برصورتہ حسن نیتلہ یاخود انفسی برصورتہ حسن نیت صاحبی اولدینی
حالدہ آفاق معنادہ سو نیتلہ حرکت ایدہ بیلیر. مثلاً برکیمسہ چالیش برمالی سرقت حقندہ
معلوماتی اولقمسزین حسن نیتلہ عینی جنس اشیا صانان برتجاردن صاتون آلیر؛ وبرمش
اولدینی ثمن کندیسنه اعادہ ایدلمک شرطیلہ مالک صاحب حقیقیسی طرفندن بو مشتری
علینہ بر استحقاق دعواسی اقامہ ایدیلہ بیلیر. بورایہ قدر کندیسسی حسن نیت صاحبی
اولدینی کبی بو حسن نیت انفسی یعنی اوچنجی مادہدہ تصریح ایدیلن حسن نیت
ماہیتندہدر. فقط استحقاق دعواسندن فوریتلمق ایچون - فرض ایدہ لمکے مشتری ایچون
پارہ دن زیادہ اہمیتی حائر قولکسیون قیلندن بر اشیا موضوع بخشد - مشتری برطقم
بہانہ لر آرمقده ومدعاہی بالذات کندیسنک غائب ایتدیکنی ادعا ایلہ مکدہ ویاخود باشقا
برطاقم حیلہ لرہ توسل ایتمکدہدر. بو تقدیردہ آفاق برصورتہ سو نیتلہ حرکت ایتیش
وایکنجی مادہنک دائرہ حکمنہ داخل اولمش وچین اکتسابدہ حسن نیت صاحبی اولدینی
حالدہ اعادہ وجیبہ سی اجرا اثنا - ندہ سو نیتلہ حرکت ایتیش بولنور. بو مثاللری تکثیر
ایتمک ممکندر.

بوصورتہ آفاق حسن نیتلہ انفسی حسن نیتک تفریق اسبابی ایضاح ایتدکنصکرہ
- بوتفریق رومان اسویچرہ سی فرانسر محررلری طرفندن، ہر ایک فکرکدہ عینی کلمہ
ایلہ افادہ ایدلمش بولنمی نتیجہ سی اولہرق، ہیچ برزمان یایلماشدر - ہر ایکسینک شمول
ومحتواسنی تدفیق ایدہلم:

۱ - آفاق حسن نیت : آفاق حسن نیتک عرف واخلاقہ وایشدہ استقامتہ موافق
برطرزدہ فعالیت حقوقیہ یی ایجاب ایتدیرہ جکفی سویلشدم. بو خصوصہ متدائر قاعدہ لر
مناسبات حقوقیہ نک ماہیتنہ نظراً تبدل ایدر. فقط بو قاعدہ لرک بوتون تفرعاتیلہ قانوندہ
تثبیت ایدلماش اولما - ندن وقانونک خارجندہ تحری ایدلمسی ضروری بولماسندن ناشی
قواعد حقوقیہ دن عد ایدلمہ سی ایجاب ایدہ جکفی دوشونمک دوعری دکلدہر. ایکنجی
مادہ علاقہ دارلر طرفندن رعایتی مجبوری قیلمق - ورتیلہ قانونک بر جزئی عد ایتدیکی
جہتلہ قانون مدینک غیر قابل تفریق بر قسمی تشکیل ایدن حقوق عرفیہ قاعدہ لرینہ
مماثل قاعدہ لردر واوزون بر استعمال نتیجہ سی اولہرق حقیقی عرفی تشکیل ایدرلر.
بوصورتہ اسویچرہ نک اک یوکسک محکمہ سی اولان فہدہ رال محکمہ سی آنجق فہدہ رال

حقوقك اخلاندن متحدث دعوالری رؤیت ایده بیلدیکی حالدده اجتهاد لرنده حسن نیتك آفاقی بر صورتده نیتینه یاریم ایده جك اولان بر عادت و یاقاعده نك اخلا نك ده، اشبو عادت قانون طرفندن ضمناً قبول ایدلمش اولان فده رال حقوقی قاعده لرینی تشکیل ایتدیکی تقدیرده؛ فده رال محکمه سینه مراجعتیه وسیله تشکیل ایده بیله جکفی قبول ایتیمکده در . ره شل Reichel ك اسویچره قانون مدیسی شرحنده يك دوعری اوله رق سوبیلدیکی وجهله: حسن نیت ایله اتخاذ ایدلمش اولان بر قرار حقیقی بر صورتده حقوقی بر قراردره [۱].

آفاقی حسن نیتیه متدائر قاعده لر قانونك متنی تصحیح غایه سی دكل اكمال مقصدی تعقیب ایدر . بناء علیه حقك سؤ استعمالك تفسیرنده اولدینی وجهله غیر منطقی ومفرط بر صورتده بوقاعده لر تعقیب ایتیمکده دقت ایتلیدر . حاکمك حسن نیت اساساتی تماماً شخصی وبناء علیه حق وعدالت حقنده کی آزچوق متحول حسیانه تابع قیلماسی وتماً حسیانه مستند بر اجتهاد میدان چیقارمسی شایان قبول دکلدر . بالعکس آفاقی حسن نیتك تعیین وثبیتی خصوصنده اساسی بر قاعده حاکمدر . بوقاعده بر شخص طرفندن التزام اولان قانونی وعقدی بالجمله وجیهه لك تماماً وحرفیاً ودوعری اوله رق اجرا سندن عبارتدر .

طرفینك حق لرینی استعمال و وجیهه لرینی ایفاده رعایت ایده جکلری آفاقی حسن نیتك تشکیل ایدن بوقاعده لك شمول ومحتواسی تعیین ایتك غیر ممکن دكلسده يك مشكلدر . بوتون بونلر حادثه نك حال ووضیعتیه، علاقه دارك وضیعت اجتماعیه سینه، طرفینك یكدیكریله اولان مناسباتك ماهیته تابعدر . اسویچره واضع قانونی طرفندن استعمال ایدیلن مجرد تعبیرلردن باشقه تعبیرات بوتون قاریشقلقریله حیاتك بالجمله تظاهر لرینی احاطه یه موفق اولاماز. فی الحقیقه حقوق موضوعه نه در؟ ماهیتی اعتباریله مجرد، عمومی وقاریشقی بر طرز تنظیمه دوشوله مسی ایچون خصوصی وضعیتری بر طرف ایتك ضرورتی بولنان بر مقررات هیئت مجموعه سندن عبارتدر. هر شخصك دیگر بر کیمسه ایله اولان معین برایشی ضمننده لازم کان دیره کتیفلری استحصال ایده بیلیمك ایچون بومقرراته مراجعت ایتسی معتاد بر حاله کلمشدر. فقط هر شخصك معاملات حقوقیه سی ایچون مراجعت ایتدیکی مجرد احکامك حقیقی معناوشمولی آنجق تجربه ایله، قانونك عینی احکامه تابع اولان منافعتك تصادمیه توضیح

ایده بیلیر. ایشسته آفاق حسن نیت قاعده لری قانونک حادثاته ضروری تطابقی قسماً تأمین ایده جکدر .

بو قاعده لری تعداد ایتک حقیقتاً غیر قابلدر . بونکله برابر اساسلی فائده لری کوسترمه که تشبث ایدیله بیله جکی کبی بونک طرز فعلیتی ده تثبیت ایدیله بیلیر. آفاق حسن نیت اساساتی :

آ - مقاوله لریک تفسیرینه یاریم ایدر، بو حواله بو مقاولانک طرفینک اراده سی استنباط و تعهدلرینک شمولی تعیین ایتکه مساعد اولسی ایجاب ایدر . بر مقاوله نک نقصانلری ا کمال و حق ایشک استقامتی ایجابانه مغایر اولدینی تقدیرده احکامی ابطال خصوصنده بوندن استعانه اولینه بیلیر . بوقیلدن اولمق اوزره برکیمسه طرف دیکرک بیانانه اعتماد ایدرک اوقومقسزین بر وثیقہ بی امضا ایلرسه آنحق اولجه آرالرنده کچن شفاهی ائتلاف درجه سنده حرک ایش اولاجغنه و حسن نیت قاعده لرینه توفیقاً بوائتلاف درجه سنده باغلی قالاجغنه قرار ویرلمشدر [۱] . عین صورتله غیرمشروع بر صورتده ایشک ایجاباندن اولان استقامته مغایر اوله رق بر مقاوله یه بر شرط تحکیم ادخال ایدن برکیمسه حسن نیت قاعده لرندن استعانه ایدر من [۲] . کفالت صرف داینک منفعتی تأمین مقصدیله التزام ایدیله جکی جهتله داینه ، حسن نیت قاعده لرینه توفیقاً کفیله تمامیله حقیقتی بیان ایتک وجیه قطعیه سی تحمیل ایدر [۳] . برکیمسه بر ایجاب یاپار و طرفینک مناسباتنه نظراً طرف دیکردن بر جواب بکله مک حقی بولور و او طرف سکوت ایدر سه سکوت ایدن شخص صورت عمومیه ده قانون مدینک ایکنجی ماده سته مخالف بر حرکتده بولنش اولور . بوکبی احوالده سکوت قبول کبی تفسیر اولینه بیلیر . زور بخ قانونی محکمه عالیہ سی ۲۹ مایس ۱۹۱۲ تاریخنده محکمه خارجنده عقد ایدیلن بر قونقوردانو وسیله سیله شایان دقت بر قرار اتخاذ ایشدر . محکمه ، مدیونک هر داینله آیری آیری، مذاکره ایدرک افلاسی بر طرف

- [۱] « اوربهن دهنر » مسئله سنده فده رال محکمه سنک ۱۷ خیران ۱۹۱۵ تاریخلی قراری
 « recueil de Weiss » ک (۱۰) نجی صحیفه سنک (۱۹) نجی نومرو سته مراجعت .
 [۲] والته زه سشونک دعوا سنده فده رال محکمه سنک ۸ شباط ۱۹۱۹ تاریخلی قراری
 « recueil de Weiss » ک (۱۰) نجی صحیفه سنک (۲۰) نجی نومرو سته مراجعت .
 [۳] « زوفینغ بانقه سی - ایستی بهری » مسئله سنده فده رال محکمه سنک ۱۵ تشرین ثانی ۱۹۱۲ تاریخلی قراری « recueil de Weiss » (۱۰) نجی صحیفه سنک (۳۱) نجی نومرو سته مراجعت .

ایده بیلیمک ایچون بره ری خصوصی ائتلاف عقد ایتمه سی حالده داینلر بیننده بر مساوات بولندینی جهته بوقونقورداتونک محکمه وساطتیه یاپیلیمش بر قونقورداتویه تماماً تشبیهی ممکن بولندینی قبول ایتمشدر. فقط مدیون بر جوق داینلره عینی ایجابده بولنه رق بواساس دائره سنده بر قونقورداتو یابار عینی زمانده بعض داینلرینه بر طاقم منافع تأمین ایدرسه وضعیت عینی دکادر . بوراده استقامته ، آفاقی حسن نیت قاعده لرینه مخالف بر حرکت موجود اولدینی کی دیگر داینلر دخی محکمه خارجنده یاپیلیمش اولان بو قونقورداتوی فیخ صلاحیتی حازدرلر [۱] .

ب — غیر عقدی وجیهه لرده کثریا حسن نیت اساساتنک تطبیقیله غیر مشروع بر فعلک ویا دقتسز لکدن یا خود اهلادن متولد بر خصوصک فاعلنک وجیهه سی تعین اولنور. بر ترک فعلک نتیجه لرینی تعین ایتمک ایجاب ایتمکی احواله بالخاصه بواساسات موضوع بحث اولور. اسوچره محکمه لری بر جوق دفعه لر بر کیمسه یی دیگر بر کیمسه ایچون حرکت ایتمک مجبور ایدن حسن نیت مستند قواعد عمومیه نک موجود اولمادیغه قرار ویرمشلردر . مع مافیه احواله نظرأ بر کیمسه نک بر فعلی اجرا ایتمه سی حقوقه مخالف اولایله جکی کی مسئولیتی ده استلزام ایدر. مثلاً برارسالات قومیسو نیچسندن کندنه عاند اولمیان اشیایی اخذ ایدوبده مذکور قومیسو نیچی به اخبار کیفیت ایتمه یی بر تجارتخانه نک حسن نیت مخالف بر جرم ایقاع ایتمش اولدیغه قرار ویرمشدر ؛ بو صورتله اشبو تجارتخانه مسئولیتی استلزام ایدن بر ترک فعلده بولنش و اشیانک ضیاعی حالده بر ضرر و زیان وجیهه سیله معاتب اولمش اولور [۲] عین فکرله حرکاتیه کفالتک ختامه ایرمنه سیبیت ویرن متسلسل کفیللردن هر برینک آفاقی حسن نیت مخالف حرکت ایتمکی قبول ایتمک لازمدر . بو قیلدن اولاق اوزره بالویل حقوق محکمه سی ۲۸ نisan ۱۹۱۷ تاریخی بر قرارنده بر خطا ارتکاب ایتمش اولان بر کفیل متسلسلک دیگر کفیل متسلسله اونک حصه سیله حق رجوعی اولیه جغه قرار ویرمشدر. حادته شو صورتله جریان ایتمشدری : ایکی کیمسه بالمزایده ده صاییشلردن غیر منقول اشتراسی ایچون بر شرکت عقد ایتمشدری . حاله دن صوکر مزایده ده تحقق ایدن بدلاک تسویه سی خصوصنده هر ایکی شریک بکدیگرینه متسلسلا کفیل اولمشلردی . پاره یی

[۱] "recueil de Weiss" ۱۰ نجی صحیفه (۲۰) نجی نومروه مراجعت .

Tribunal supérieur de Zürich, arrêt du 26 aout 1911, Recueil de Weiss [۲]

تسویه بی در عهده ایدن شریک مدت معینه سی ظرفنده تأدییه وجیهه سی ایفا ایتدیکی جهته
غیر منقول تکرار مزایده و وضع اولنه رق داها دون بر فیثانله احاله ایدلمشدی. بالطبع پاره بی
تسویه ایده جک شریک فرق فیثائی تأدییه مجبور اولدی. فقط محکمه بوشریکک تأدییه ایتدیکی
مبلغدن شریک دیگره حصه سنه اصابت ایدن قسمیله حق رجوعی قبول ایتده دی. [۱]
ب - آفاقی حسن و نیت قاعده لری قانونک سؤ استعمالنه، حیلله قانونیه به مراجعت
agere in fraudem legis مانع اولمه یارار. بالفرض آئیده ایضاح ایده جکمز حاده
آلمانیا ده تحداث ایتمش و ۱۹۱۲ تاریخنده امپراطور لق محکمه سنک بر قرارینک موضوعی
تشکیل ایتمشدی: بر تجارتخانه نک مأمور لرندن بری داینلر طرفندن تعقیب اولوندینی جهته
معاشی حمزدن قورنار مق ایچون پازونلرینک موافقیله یکی بر خدمت مقاوله سی عقد
وبونده اجرتی آلمان قانونجه غیر قابل حمز اولان بر مقداره یعنی سنوی ۱۵۰۰ مارقه
تنزیل ایتدی؛ فقط دیگر طرفدن پازونلر زوجه سنه مدیون زوجی خدمت لرنده قالدینی
مدتجه ماهیه تأدییه ایدلمک اوزره سنوی ۱۰۵۰۰ مارق تسویه سی تعهد ایتدیلر؛ زوج
اشبو مقاوله به شخصاً وبالذات وضع امضا ایتمشدی. لایزینغ محکمه عالییه سی بو قیل بر
تعهدک معتبرینی و زوجک داینلرینی قابل حمز بر ماللری اولدینی جهته مدیون تعقیب
ایدیه جک لری کبی پازون و زوجه سنه ده مراجعت ایدیه جک لری قبول ایتشدر [۲].
بونک اجتماعی نتیجه سی بالطبع خجعدر. چونکه حادثه ده سنوی ۱۲۰۰۰ مارق لق
معاش استخدام ایدن کیسه ایله مأمور و زوجه سنک چوق صیق بر لشمه لریله
کندیلرندن قاجیر لق صورتیله داینلر اغفال ایدلمشدر. اسوچر ده بو قیل بر حیلله
قانون مدینک ایکنجی ماده سیله ابطال ایدیه بیله جکی کبی تورکیا ده ده عینی اولاجینی
امید ایدرم. حیلله قانونیه متعدد و غیر منتظر شکلر عرض ایدن بر منشور کیدر.
بالخاصه مواضعه عقد لرنده و حقوق خصوصیه دول اختلافاتک ماہر حقوق شناسلره عرض
ایتدیکی نامتناهی امکان ساحه لرنده بو حیلله قانونیه بی آراق ایجاب ایدر؛ بر تبدیل تابعیت،
اقامتگاه و یا خود ناموسم بر طرز ده احداث ایدیلن اجنبی حکمی شخصلره تکمیل مناسبات
حقوقیه بی باشند آشانی تبدیل ایتک قابلدر. باشلی باشنه خصوصی بر قونفرانسک
موضوعی تشکیل ایدن بو خصوص حقیقه داها فضله ایضاحات و بر مبرک بو قیل سوء

[۱] Schweizerische Juristen Zeitung №: XV p: 255.

[۲] Vetsch: Die Umgehung des Gesetzes, p: 1.

استعماله مجادله ده بولینه بیله جک اولان یالکیز حاکم اولدیفی سویلمکله اکتفا ایدمه حکم .
زیرا جوق آغیر اولان واضع قانون اکثریا یک کج اوله رق حرکت کلدیکی کفی نقصان
دوالره وضعیه چاره ساز اولاییلر . حیلل کارلرک دوشونجه لری توکنمز بر ولودیت عرض
ایتدیک کی آنجق اسکی قانون کی یکسی ده سؤ استعمال ایتمکله سکونت بولور . آفاقی
حسن نیتک مقضالری حاکم لره بوکی غیر مستقیم طریقله نهایت ویرمک ایچون لازمکن
سلاحی بخش ایدر .

ت - نهایت حسن نیت ، عقدی مناسبانده آلاجلینک حقوقی حسن و صورتله
تعقیب ایتمی و بورجلینک وجیهلرینی موافق نصفت بر صورتده اجرا ایتمی غایه سفی
تعقیب ایدر . بو اساسک بالخاصه احکام مفسره ماهیتنده اولان قواعد حقوقیه نیک آستیتی
ساحه سنده داها مؤثر بر صورتده ایقای وظیفه ایدمه بیله جکی و بالعکس داها شکلپرست
ودها قطعی احکام قانونیه به تابع معاملات حقوقیه ده داها آز اجرای حکم ایدمه جکی
طبیعدر . [۱] فرانسه محکمه تمیزینک ۱۹ تموز ۱۸۲۷ تاریخلی یک اسکی بر قرارنده
قوللاندیفی تعیرات وجهله [۲] *imprévision* نظریه سی حسن نیت قاعده لرینک تطبیق
نتیجه سی اوله رق انکشاف ایتشدردر . بو قرارده دینلورکه : « وجیهلر حسن نیتله
اجرا ایدمک ایجاب ایدمه جکنه کوره غیرمنتظر حادثات ظهور ایدوبده اشو حادثات بر مقاوله نیک
حرفیاً اجراسنه مانع تشکیل ایتدیک زمان بو مقاوله یی طرفینک حین عقدده کی فکرلری
داخلنده واحوالک مساعده سی نسبتنده اجرا ایتلری کافیدر . » حرب عمومینک تولید
ایتدیک هر درلو اضطرابات دولایسه بیله بونظریه یک بویوک بر اهمیت کسب ایتدی .
بیکلرجه بورجلی قسماً و یا خود تماماً بورجلرندن قورتیلمق ایسته دی : بالخاصه حربدن
اول قیعتی یوکسک پاره ایله اتمهدانه کیردن و فقط پاره سی دوشسکون بر مملکتده اقامت
ایتمکده بولنان مدیونلر ویا بالعکس پاره سی یوکسک بر مملکتده مقیم فقط کندینه آنجق
تماماً دوشسکون بر پاره ایله تأدیانده بولنلیمق ایسته نیلن داینلر ایله طرفین آراسنده قبول
ایدیلن فیاتلرک بوتون دنیاده کی اقتصادی قاریشقلقلر نتیجه سی اوله رق مواد ابتدائیه نیک
وأل امکنک فوق العاده بهاللاشمه سی دوشونمیرک اوزون مدتله مال اعطا و تسلیمی
خصوصنده مقاوله لر عقد ایتش اولان فابریقا تورلر ... الخ بو قییلندردر .

[۱] Zurche : Die Frenzen von Vertragsfreiheit p. 101

[۲] Dalloz, 27, 1, 314.

حقوق عمومیہ دولہ قبول ایدلمش اولان Causula rebus sic stantibus ضرب مثالی یعنی مقاولہ نك دوا می مدتیجہ انعقاد اٹسانده کی وضعیتك دوام ایتمی لازم کلدیکی و بو وضعیتك فوق العاده مهم بر صورتده تبدلی حالده مقاولہ نك فسخ و یا تعدیلی طلب ایتك حق موجود اولدیفی متضمن بر شرطی ، حقوق خصوصیه ده ادخال ایتك ایجاب ایدرمی ؟ یوقسه بالعکس pecta sunt servanda صورتنده کی روما ضرب مثالی عیناً قبول ایدره ك قابل کشف و تخمین اولمیان ماهیتده کی حادثاتك حصولدن متولد تحولاتی نظر اعتباره آلمه رق عاقدلرك مقاولہ نك الفاضله باغلی اولدقلمش قبول ایتمکی لازمدر ؟

برنجی صورت حل مقاولاتك اجراسنده آفاق حسن و نیت قاعده لرینی نظردقته آلان صورت حلد . ایکنجی ایسه حقوق مکاتبه بی عیناً محافظه و مناسبات حقوقیه نك سلامت و استقرارینی تأمین ایچون مقاولاته دو قونیلما سی غایه سی تعقیب ایدر . مسئله چوق نازکدر و ظمنجه اسویچره فده دال محکمه سی طرفندن آبی بر صورتده حل اولمشدر .

بو محکمه مقاوله لره حرفاً رعایت ایدلمی لازم کلدیکی اساسی قبول ایتمشدر . زیرا ویریان امضایه رعایت فکرینك هیچ بر صورتله صار صیلمام سی و بویوک فدا کارلقلر مقابلنده ببله محافظه ایدلمی ایجاب ایدر . محکمه هر مقاوله نك ضمناً Causula rebus sic stantibus ضرب مثالی یعنی بر مقاوله نك عقد ایدلدیکی احوال تماماً تحول ایتدیکی تقدیرده مقاوله نك بطلانی حقنده کی شرطی قبول ایتمه مشدر . فقط معین و استثنائی احواله عقدی و جائبك تماماً محافظه سی مدیونك خرابیسی کبی و خیم بر نتیجه بی موجب اولدیفی تقدیرده مذکور محکمه انسانیت و نصف ملاحظه لرینه قارشى لاقید قالمامقده در . بونقدیرده آفاق حسن نیت قاعده لری آلا جقلینك حقناً تماماً استیفا ایتسنه مانع اولمالیدر . فده درل محکمه سی ۱ ایلول ۱۹۱۹ [۱] تاریخی شایان دقت بر قرارنده نقطه نظری شو صورتله مدافعه ایتمکده در :

« هر نه قدار اسویچره حقوق موضوعه سی دیگر عصری قانونلر کبی حقوق عادیه
 « نظریاتنده قبول ایدلمش اولان و عقدی وجیهلرك محافظه سنه صورت عمومیده بر مانع
 « تشکیل ایدر کبی تاقی ایدیان Causula rebns sic stantibus برنسیبی قبول ایتمه مش »

[۱] Affaire Weniger Weiher Legat contre Wirth. Recueil officiel des arrêts 45, II, p:386.

« ایسہ دہ بر وجیہ نیک تعہد وال التزام ایدل دیکی کوندن اعتباراً وضعیتک تبدیل و تحولک ، »
 « بو وجیہ بی حکم سر بر اقا بیله جکی احوالک موجودیتی قبول ایتک اقتضا ایدر . »
 « وجایتک قسطنی ایچون اکثریتله قبول ایدیلن اسباب موجود اولدینی احوالده دخی »
 « وضعیت عیندر . معین بر شکل داخلندہ کی عقودک تاریخ انعقادندہ کی وضعیتنی تبدیل »
 « ایدن فوق العادہ احوالی قانونک نظر دقتہ آلمسی و طرفینہ وحید الطرف بر حق فسخ »
 « ویرمسی بو صورتله ایضاح اولنہ بیلیر [بونیکله بورجلر قانونک ۳۵۳ ، ۳۷۳ ، ۵۴۵ »
 « صوک فقرہ ، ۸۳ نجی مادہ لرینی واخل مقایسہ ایدیکنز] . بونلردن بر قاعدہ عمومیہ »
 « استخراج ایتک قابل دکلدر . بالعکس اوزون مدتله بر مقالہ عقد ایدن ہر شخص »
 « بونی عند ایتکله وضعیت علیہنہ تحولدن متولد نتیجی دہ قبول ایتش عد اولنہ جنی »
 « کی وضعیت لہنہ اولہرق انکشافندن دہ استفادہ ایتحت حقنی حائزدر . فوق العادہ »
 « واولدن کشف و تخمین قابل اولیان حالتاتدہ مدیونک وجیہ سنک صورت قطعیدہ »
 « کندیسنک اقتصادی خرایسفی موجب اولہ حق درجہ دہ مهم نتائج تولد ایتدیکی »
 « تقدیردہ ایجابات عدالت ونصفت بو مرکزده دکلدر . بو تقدیردہ بوسبوتون باشقا »
 « شرائط داخلندہ عقد ایدلمش اولان بر مقالہ دن مدیونک تخلصنہ مساعدہ ایتک یالکنز »
 « ایجابات نصفتہ توفیق حرکت لزومنہ مستند اولیوب بلکہ کرک حقوقک استعمالک »
 « حدودی عد ایدیلن حسن نیت قاعدہ سنک تطبیقک و کرک مدیون ایچون ، وجیہ سفی »
 « ایفا خصوصندہ موجود نسبی و مدیونہ غیر قابل اسناد بر عدم امکانک و کرکسہ »
 « سادہ جہ بعض احوالده قانونک مدیونہ بخش ایتدیکی حق فسخہ قیاساً تطبیقک »
 « بر نتیجہ سیدر . بو قیل بر شکل حاکم قبولی محکمہ یہ عرض اولنان آتیدہ کی مسئلہ دہ »
 « ضروریدر . بناء علیہ : ارتفاق حقک مدیونک ماہیتی اعتباریلہ بر غیر منقول اوزرینہ »
 « ابدیاً دکلہ دہ عصر لر جہ » . بر مدت ایچون موضوع بر ارتفاق حقنہ مربوط ، بر طاق مثبت »
 « وجیہ لرینک وسعت و شمول اقتصادیسنک التزام اولندقلری تاریخندہ کی وسعت لریلہ اولچولمسی »
 « ممکن دکلدر . »

فہ دہ راسیون محکمہ سی بونظری ملاحظاتی تطبیق ایدرک بالخاصہ آتیدہ کی صورحلیہ بی
 قبول ابتدی . سنہ لر جہ دوام ایدم جک اولان و متعاقب تسلیملر مشروط بولنان بر بیع
 حقوالہ سندہ طرفین کی احوال اقتصادیہ توفیق حرکت خصوصندہ آکلا شامدقلری ، وثیت

ایدیلان قواعده رعایتک و مقاوله ایله تعین ایدن تسلیماتک عیناً اجرا فی حسن نیت قواعده مغایر و طرفیندن برینک قدرت اقتصادی سی محو ایده جکی متحقق بولندیقی تقدیرده بو مقاوله بی فسخ صلاحیتی حائزدرلر [۱]

عینی صورته تسخینات شرط منضمی ایله عقد ایدیلن بر ایجار مقاوله سنده مثلاً حربک اوزون مدته دوامی نتیجه سی اوله رق مستأجر ایله اولجه تعین ایدیلن بدل ایجارک مصارفک آنجق اک اوافق بر قسمی تحت تأمین آلا جق نسبتده کومور فیاتلرینک غیر قابل تحمل بر درجه ده تزیادی کبی ارجه تحقیق و تعین قابل اولیان احوالده موجر عقدک یکی ایجاباته توفیق ایدلمسی طلب ایده بیلیر [۲]

فده راسیون محکمه سی بالعکس بریره الکتریک جریانی تأمین ایتک خصوصنده عقد ایدیلن بر مقاوله ده استحصال مصرفی یوزده ۱۶ : ۱۷ نسبتده تزیاد ایتدیکی تقدیرده *clausula rebus sic stantibus* قاعده سی تطبیق ایتمه مشدر. کذلک تمتع تأمین ضمنتده عقد ایدیلن مقاوله یده بوقاعده بی تطبیق ایتمه مشدر. فی الحقیقه بومقاوله نک احوالده وقوع بولاجق تحولاتی نظر دفته آله رق عقد اولندیقی قبول ایتمشدر [۳]

بالطبع بعض آلمان مؤلفری کبی یالکز محو و خرابینک *Pacta sunt servanda* اساسی تعدیل ایده جک یکنه سبب اولدیقی قبول ویا فرانسه محکمه لرینک تمایلی وجهله غیر قابل تحقیق و تعین اسباب نظریه سنک اسباب مجبره نظریه سنه قیاسی فوق العاده نظری و سرت بر تفسیر اولاجقدر. عدالت و نصفیتک محکمه لره مقاولانک فسخی خصوصنده نه درجه لره مساعد بولنق لازمکه جکی خصوصنده رهبر اولمالی و بونلر فده راسیون محکمه سنک یایدینی وجهله متین بر اجتهادله بورجلینک محو و خرابی سنه و فوق العاده ضایعانه مانع اولمق و آلا جقنک حقوقی تماماً فدا ایتمه مک شرطله مقاولاتی تعدیل ایتک حقنی کندنده بولمالیدر. بوقیلدن بر اجتهادده بولنه بیلیمک ایچون آبی بر قابلیت و حسن سلیم و وسوسه یه قادر بر بی طرفلق

[۱] Arrêt du 3 juillet 1919; affaire Brasserie et Jean contre Hinderberger. Recueil officiel des arrêts 45' H' p. 351.

[۲] Arrêt du 14 juillet 1921 affaire Heni contre Société de Construction Stamboulbach. Recueil officiel des arrêts H p. 314.

[۳] Collection de Weiss p. 23 et 27.

ونصف و دقت و اهتمام ایجاب ایدر. بوقیل اجتهاد لک استثنائی اولماسی و بو یولدن آنجق فوق العاده احتیاط و بصیرتله کیدلمسی محاکمه شایان توصیه در. [۱]
بوصورتله آفاقی حسن و نیتک تأثیرینی تثبیت ایدن قانون مدینک ایکنجی ماده سی یالکز حاکم خط و حرکتی تعیین ایتک خصـوصـنده برره بر دکلدر . عینی زمانده طرفینده خطاب ایدر . طرفین وضعیت حقوقیه لرینی قطعاً سـؤـاستعمال ایتمه ملی و فقط بالعکس اعتدال ایله حرکت ایتمه لیدرلر . قانون بونلره احکامنک و قایمی استیعاب ایتدیگی وائتلافلر مسـاـواتسزلقه منجر اولدینی زمانلر متقابل فداکارلقلر ایله بر ساحه ائتلاف آراق وظیفه سی تحمیل ایتشددر . دعوی حالنده هیچ برشی قازاناما یه جقلری طبیعی اولدقندن داها زیاده برائتلاف زمین بولمغه چالشمالیدرلر زیرا حاکمه عینی ملاحظه اتدن ملهم اولاجق و طرفینک یکدیگرینه قارشى موجودیتی ایجاب ایدن اعتمادلرینک بوشه چیقماسی تأمین چالیشاجقددر .

۲ — انفسی حسن نیت : بو، حسن نیتک ایکنجی صفحه سیدر ؛ اسویچره و تورک قانون مدینلرینک اوچنجی موضوعی تشکیل ایدن بو حسن نیته معنای خاصنده حسن نیت دیمکی مناسب کورورم . بوماده لر بعض حادثات ویا بعض حقوقک بیلنمه سی ویا مجهول قالمی قبول ایتدیگی جهتله بونلره نظراً حسن نیت تماماً انفسی برحالددر . بالفرض برزوج زوج سندن اعلان ایتیمی اهل ایدرک برلکی تمیل ایتک صلاحیتی تزع ایتسه زوج ایله مناسبه کیرن اوچنجی شخص حسن نیتله حرکت ایتشددر زیرا زوجک برلکی تمیل ایتک صلاحیتنه وضع اولنان تقیدات کندنجه مجهولدر و زوج اعتراضاته رغماً ملزم اولاجقددر . بوراده اوچنجی شخصک معلوماتدار اولدینی برحادثه موجوددر و بو حادثه کندیسنک حسن نیت قاعده لرندن ، مستفید اولسی ایچون کافیدر .

نظریات ساحه سنده کندیمی برحق اکتساب ایدرکن باشقاسنک حقى اخلاص ایتدیگی قناعتی ویا کندى حقى اکتسابه مانع اولان بروضعیتک کندیسنجه مجهول قالمی و نهایت بوجهائک آنجق معذور کوريله بیلدیگی کی احوال دن هانکیسنک انفسی حسن نیت تشکیل ایده بیله جکی خصوصی مناقشه ایدلمکده در .

آلانیاده اوزون مدت حاکم اولان برنظریه کوره برکیمسه نک حسن و نیت صاحبی اولدینی تحققی ایده بیامک ایچون هیچ برکیمسه نک حقى اخلاص ایتدیگی قناعتنک کندیسنده [۱] بوخصوصه آلبریقونک حقوق وقامیو عنوانی شایان دقت بر تبیی شایان توصیه در .

موجود اولسی اقتضا ایدر. بو، بویوک روما حقوقی متخصلرندن وینجہایت Windscheid طرفندن پاندوقلرندہ قبول ایدلمش بولنان نظریہ در وحسن ویت بریشی تملک ایدرکن مادی هیچ بر عدالتسزاک یا پاماق قناعی صورتندہ تعریف ایدلمشدر رمشل Reichel اسویجرہ قانون مدنیسی شرحی نامندہ کی کتابندہ بو نقطہ نظرہ اشتراک ایتکدہ در. [۱] فقط ساوینی Savigny [۲] حسن نیتی تماماً منفی بر مفهوم عد ایدن بر نظریہ سرد ایتشددر. بر کیمسہ برحق اکتساب ایدرکن کندیسندہ باشقاسنک حقی اخلال ایتش اولدینی قناعتنک موجود اولسی لازمکمز. بو خصوصہ کی جہالتی کافیدر بو نقطہ نظرہ اسویجرہ بال دارالفنونی مدرسلرندن ویلان Weiland عینی حقلرہ متدائر شرحندہ [۳] شوصورتہ اشتراک ایتکدہ در: «ملکیتک اکتسابنہ مانع تشکیل ایدن نقائصک مجهول اولسی حالندہ حسن نیت موجوددر.»

اوجنچی نظریہ دوغرییدن دوغریہ آلمان واضع قانونی طرفندن آلمان قانون مدینسک اسباب موجبہ لایحہ سندہ افادہ اولمش وحسن نیت شوشکلده تعریف ایدلمشدر: «حسن نیت برحق اکتساب ایدن کیمسہ نک، آغیر برقصوری موجود بولنماق شرطیلہ، جہالتک منفی بر نتیجہ سندن عبارتدر» [۴] فہدہ راسیون محکمہ سی وافر اجتہادلرندہ بو نقطہ نظرہ اشتراک ایتشددر [۵]؛ فیکر مجہ اسویجرہ قانون مدینسک غیر منقول اوزرندہ عینی حقلر اکتسابنہ متدائر ۹۷۴ وتورک قانون مدینسک ۹۳۲ نجی مادہ سندہ «برنجی حق طاہو سچلنہ یولسز اولہرق قید ایدلمش ایسہ بونی بیلن ویا بیلہمی لازمکلن اوجنچی شخصلر بوتسجیلہ استناد ایدہ مرہ صورتندہ بیان مطالامہ ایدن اسویجرہ واضع قانوننکدہ بو نقطہ نظری قبول ایتدیکی نیجہ شہہدن وارستہ در. بورادہ سؤنیت تعریفنک مفهوم مخالفی بزہ حسن نیتک تعریفی بولمق امکاتنی بخش ایدہ جکدر: حسن نیت مذکور اولان بروضہیت فعلیہ ویا برقصور حقوقینک مجهول بولنمسی ایجاب ایتدیرر [۶] اگر جہالت

[۱] Reichel Einleitung p. 12.

[۲] Systeme des heutigen romischen Rechts III, p. 372.

[۳] Sachenecht, ad art. 714, 3 d, bb. -

[۴] Motive vol. III' p. 346.

[۵] Recueil officiel des arrêts Vol. XIV, p. 100; XX p. 442; XXI p. 935; XXV 2, p. 841; XXVIII II p. 367; XXXVI. 2. p. 356.

[۶] Gmür écrit dans son Commentaire Einleitung p. 60: Das Schuldlose Nicht-Kennen eines tatsächlichen Zustandes oder Ereignisses.

برخطاڭك نتيجهسى ايسه حسن نيت موجود دكلدر. وعلاقەدار سۇنيتلە حر كت ايتىمىدەر .
بوقطە نظرك اسويچرە حقوقدە قبول ايدلدىكىندىن اوچىنچى مادەك ايكىنچى ققرەسى
قارشىستە شەھ ايدىلەن : « ايجاب حالە كورە كىندىستەن بىكەنن ايتامى صرف ايتەن
كىمە حسن نيت اداسەندە بولىنەن . » بومتنە نظراً ھەھانكى برقصور حسن نيتى
برطرف ايدەن . سۇنيت موضوع بحث اولايلىك ايجون بركىمەنك حال وحر كتە
باشقاسنك منفعتلىنە عطف اھميت ايتەمكە منجر اولاجق بردرجەدە ووافق بردقتە
حقلىرىك اكنسابى خصوصندە برمانع موجود اولدىغى آ كلايايىلەجكى حالە لاقىدى
ونىمەھەمزلەك اظهار ايتىمى ايجاب ايدەر .

حسن نيتك منى ماھىتى نتيجه اعتبارىلە بوكيفيتك موجودىتى فرض ايتدیرر شو حالە
سۇنيت ادە ايدن كىمە بوخصوصى اثبات محبوريەتدەدر . بوطبيعیدر چونكە منى بر فعل
مشكلانلە اثبات ايدىلەيلىر . بالعكس سۇنيت مثبت تصرفلى ايجاب ايتدیردىكى جەھتلە كثرىا
داھا سھولتە تىت اولونايلىر . بوقىلدن اولق اوزرە بركىمەنك وضعىتى فعلىە ويا
حقوقيە يىلەرك ويايلىمى ايجاب ايدەرك خر كتى حالندە حسن نيت موضوع بحث
اولماز . بركىمەنە قلعى بر فكر ايدىنەيلىمك ايجون وضعىتى بالذات جدىتلە تدقيق ايتمك
خصوصندە اھال ايدرسە كذلە حسن نيت موضوع بحث اولماز .

اساساً اقسى برصورتدە حسن نيت صاحبي اولان كىمەنە دائماً معذور كوريلەجك
فعلى ويا حقوقي برخطايە استناد ايدەر . فقط خطا اھال ويا خفيف مشربلك ويا خود فضلە
بر اعتماد نفس نتيجهسى اولەرق وضعيتك ايجاب ايتدیردىكى درجەدە تقييدادە بولنىلماشمىسە
خطايە معذور كورولەيلىەجك درجەدە عد ايدىلەن رسمى برجریدەدە چالغىش اولدىغى
واعتراضه اوغرايدىغى اعلان ايدىلن برطاقم قيم منقولەنى مجهول برشخصدن صانون آلان
كىمە معذور كوريلەيلىەجك درجەدە برخطا ايشلەمش اولور .

بو حسن نيت مفھومى اولكى كې قابىل اولدىغى درجەدە معاملاتك امنيت حقوقيە سنك
ترايدىغى تامين غايەسى تعقيب ايدەر كىندىستەن عادياً بىكلانىلن بالجللە معلوماث لازمىنى
آلدقدن وبالعموم تدابير احتياطيەنى اتخاذا ايتدكدن صوكرا برايشە امنيتلە كېرىشەن كىمەنە
اكنساب ايتدىكى ظن ايتدىكى حقوقدە ھەھانكى برقصور موجود اولسەدە حمايە ايدلك
ايجاب ايدەر مع مافىە بوقصورك نتايجى ىنە باقى قالير . واضع قانون طرفدن شكېرست
حقوقك تطبق خصوصندە وضع اولنان بوتقييدات معقولدر وبالخاصە ياواش ياواش فقط

دوامی برصورتہ مناسبات حقوقیہ دہ کی اخلاق عمومیہ نی یوکسنتمکہ خدمت ایدر .
 دسیسہ ، قصداً سکوت ، وحیلہ بی صوک درجہ یہ قادر تعقیب ایدن بر اجتهاد محاکدن
 جسارتلری قیریلان ایش آداملری ، بوتون خلق دوعربدن دوضریہ حسن نیت قاعدہ لرینہ
 توفیق حرکتی اعتیاد ایدرلر وحسن نیت قاعدہ لری حقوق خصوصیه وعامہ مناسبتانده
 نتیجہ اعتباریلہ اک ای وشایان استفادہ برخط حرکت حالتہ کلیر .

مترجلری

صربیہ سامی

دانسہ سعید

